

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

23–27. novembar 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Novembar 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1

Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 27.11.2020	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.638,35	2,27%	15,37%
Dow Jones Industrial	SAD	29.910,37	2,21%	6,20%
NASDAQ	SAD	12.205,85	2,96%	40,21%
Dax 30	Nemačka	13.335,68	1,51%	0,37%
CAC 40	Francuska	5.598,18	1,86%	-5,55%
FISE 100	Velika Britanija	6.367,58	0,25%	-14,30%
NIKKEI 225	Japan	26.644,71	4,38%	13,68%
Shanghai Composite	Kina	3.408,31	0,91%	17,40%

Izvor: Bloomberg.

1.2

Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,75%	0,4	-11,5
	10y	-0,59%	-0,5	-21,7
Francuska	2y	-0,69%	0,1	-9,4
	10y	-0,35%	0,2	-28,8
Španija	2y	-0,60%	-0,8	-21,0
	10y	0,06%	-0,7	-33,6
Italija	2y	-0,42%	-1,8	-40,6
	10y	0,59%	-3,9	-61,2
UK	2y	-0,04%	-0,1	-55,5
	10y	0,28%	-1,8	-39,1
SAD	2y	0,15%	-0,9	-147,5
	10y	0,83%	1,6	-93,5
Kanada	2y	0,25%	-1,2	-134,7
	10y	0,68%	2,6	-79,6
Japan	2y	-0,15%	0,6	5,5
	10y	0,03%	1,8	14,3

Izvor: Bloomberg.

1.3

Kretanja na FX tržištu

EUR			USD				
Kurs		Promena EUR u %	Kurs		Promena USD u %		
		1w			1w	YoY	
EUR/USD	1,1957	0,87%	8,70%	USD/EUR	0,8364	-0,85%	-8,00%
EUR/GBP	0,8979	0,57%	5,16%	USD/GBP	0,7510	-0,28%	-3,23%
EUR/CHF	1,0821	0,12%	-1,60%	USD/CHF	0,9050	-0,75%	-9,47%
EUR/JPY	124,38	1,05%	3,33%	USD/JPY	104,03	0,18%	-4,93%
EUR/CAD	1,5529	0,11%	6,27%	USD/CAD	1,2988	-0,74%	-2,23%

Izvor: Bloomberg.

1.4

Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD		GBP		CHF				
	nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.							
		1w	YoY		1w		YoY		1w		YoY	
O/N	-0,56%	0,0	-2,4	0,08%	3,0	-147,0	0,05%	0,0	-65,6	-0,72%	0,0	-1,1
1M	-0,55%	-0,3	-9,8	0,15%	0,5	-153,6	0,04%	0,1	-67,2	-0,84%	-3,0	-7,6
3M	-0,53%	0,0	-12,8	0,23%	2,1	-168,8	0,04%	-1,0	-75,3	-0,77%	-0,7	-5,8
6M	-0,51%	0,2	-16,5	0,26%	0,9	-165,0	0,06%	0,2	-78,4	-0,73%	-0,2	-6,8
12M	-0,49%	-0,4	-20,9	0,33%	-0,6	-160,9	0,13%	-0,1	-80,1	-0,61%	0,0	-8,5

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a ESTR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5

Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	10.12.20.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	16.12.20.	0,00-0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	17.12.20.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	09.12.20.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	17.12.20.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,86% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od **1,1800 do 1,1962** (tokom perioda trgovanja), odnosno od **1,1841 do 1,1957** (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje na tržištu se povećala sklonost investitora ka preuzimanju rizika (*risk-on* sentiment), nakon što je još jedna farmaceutska kompanija, **AstraZeneca**, objavila pozitivne vesti o vakcini protiv virusa **korona**, pa je dolar, kao valuta sigurnog utočišta (*safe haven* valuta), slabio, dok je evro dobijao na vrednosti. Međutim, nakon što je objavljen **PMI** indeks, koji je pokazao da je poslovna aktivnost u SAD u novembru zabeležila najveći rast u poslednjih više od pet godina, dolar je znatnije **ojačao**, pa se kurs EUR/USD sputio do nivoa od 1,1800 dolara za evro, što je ujedno bila i najniža vrednost tokom perioda trgovanja za čitav period.

Sledećeg dana ponovo je ojačala sklonost investitora ka preuzimanju rizika, nakon što je predsednik SAD Tramp prihvatio da započne proces tranzicije, odnosno prenosa vlasti, iako njegov tim nastavlja da ulaže žalbe sudovima. Na poboljšanje sentimenta na tržištu uticao je i optimizam da će vakcina uskoro biti dostupna, kao i vest da će bivša predsednica FED-a Dženet Jelen biti postavljena na mesto ministra finansija SAD, što je povećalo očekivanja većeg fiskalnog stimulusa, iako je ona izrazila zabrinutost oko narastajućeg javnog duga i budžetskog deficit-a SAD. U takvim okolnostima evro je jačao prema dolaru.

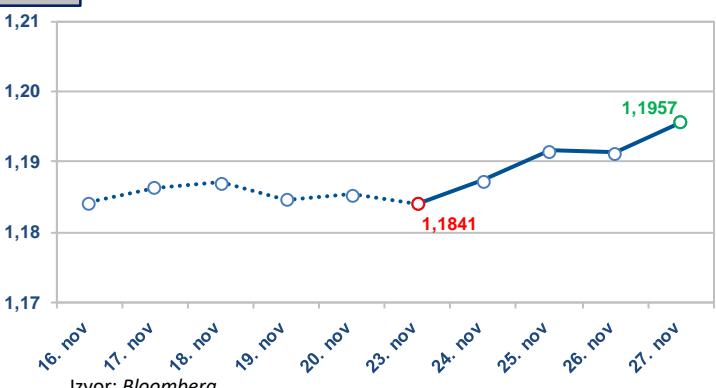
U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,86%.

Sredinom nedelje dolar je nastavio da gubi na vrednosti, uprkos **slabljenju sklonosti investitora ka preuzimanju rizika na tržištu**, nakon objave ekonomskih podataka sa američkog tržišta rada, koji su bili lošiji od očekivanja. Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD (*Initial Jobless Claims*) u toku nedelje koja se završila 21. novembra iznosio je 778 hiljada, što je iznad očekivanih 730 hiljada i 748 hiljada u nedelji pre. Ovaj pokazatelj raste drugu nedelju zaredom, ukazujući da snažan rast novih slučajeva COVID-19 i uvođenje restriktivnih mera primorava poslodavce na otpuštanje radnika. Pored toga, **fokus** investitora u sredu bio je usmeren pre svega na prilagođavanje njihovih pozicija pre nastupajućih praznika u SAD.

U četvrtak su finansijska tržišta u SAD bila zatvorena zbog Dana zahvalnosti, pa su obimi trgovanja i likvidnost bili **znatno smanjeni**. Evro je najpre nastavio da jača zbog lošijih ekonomskih podataka u SAD, objavljenih prethodnog dana i optimizma oko vakcine. Međutim, usled povećane **zabrinutosti zbog rasta novih slučajeva virusa korona u Evropi**, evro je počeo da slabi, pa je na kraju dana ipak **zabeležio blagi pad**. Glavni ekonomista ECB-a Lejn izradio je zabrinutost da bi tolerisanje dužeg perioda još niže inflacije naškodilo potrošnji i investicijama i zacementiralo očekivanja niže stope rasta opšteg nivoa cena u budućnosti.

1.6

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

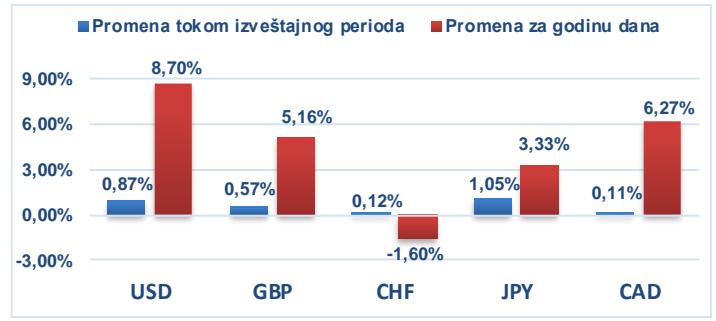
1.7

Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8

Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Poslednjeg dana nedelje finansijska tržišta u SAD **radila su skraćeno**, uz dosta manji obim trgovanja i nisku likvidnost, nakon što su u četvrtak bila zatvorena zbog praznika. Dobri ekonomski podaci u Kini povećali su optimizam kod investitora, pa su oni kupovali rizičnije valute, uključujući i evro, dok su cene akcija porasle. Takođe, investitori su prodavali dolar i zbog rebalansiranja svojih portfolija na kraju meseca.

Izveštajni period kurs EUR/USD završio je na nivou od **1,1957** dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom nedelje nisu znatnije promenjeni. Prinos dvogodišnje obveznice niži je za oko 1 b.p. (na 0,15%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p. (na 0,83%).

Na ovakvo kretanje uticalo je smanjenje neizvesnosti nakon što je predsednik Tramp signalizirao da se neće protiviti prenosu ovlašćenja na novoizabranog predsednika Bajdenu, kao i objava da će Bajden nominovati bivšu predsednicu FED Dženet Jelen za sekretara Trezora SAD. S druge strane, povećan je strah da bi nastavak snažnog širenja epidemije mogao da zaustavi oporavak ekonomije i tržišta rada. Podaci objavljeni tokom nedelje ukazuju na nastavak snažnog rasta aktivnosti u proizvodnom i uslužnom sektoru, ali i pogoršanje sentimenta kod potrošača u novembru.

Prema drugoj proceni za treće tromeseče, BDP u SAD je povećan za 33,1% odnosu na drugo tromeseče (anualizovano), u skladu s preliminarnom procenom, nakon kontrakcije od -31,4% u drugom tromesečju, kada je zbog epidemije veliki deo ekonomije bio zatvoren. Potrošnja stanovništva povećana je za 40,6% (nakon -33,2% u drugom tromesečju), podržana velikim transferima građanima od strane federalne vlade, kao i niskim kamatnim stopama. Snažan oporavak zabeležen je i kod poslovnih investicija, stambene izgradnje i spoljne trgovine. Ipak, snažan rast je, skoro u potpunosti, posledica niske početne pozicije. Ekomska aktivnost u SAD je, porastom u trećem tromesečju, nadoknadila samo oko dve trećine pada zabeleženog u prvoj polovini godine, te se i dalje nalazi daleko ispod nivoa pre početka epidemije.

Podaci ukazuju na nastavak snažnog oporavka ekonomije SAD, uprkos širenju epidemije.

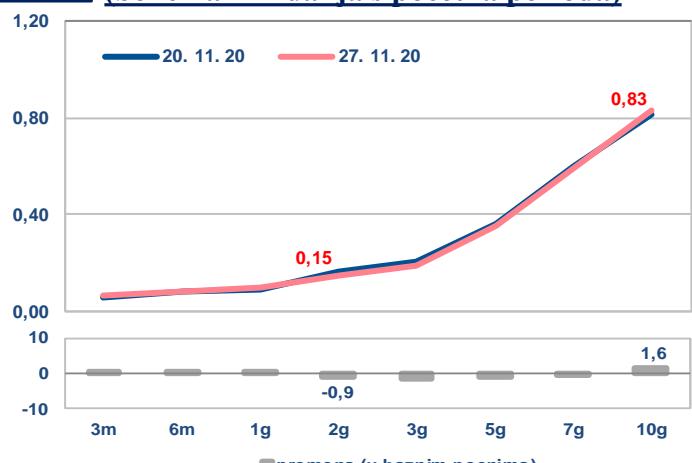
Prema preliminarnim podacima za novembar, kompozitni PMI indeks SAD povećan je na 57,9 (56,3 u oktobru), čime je zabeležio rast peti mesec zaredom i dostigao najvišu vrednost od marta 2015. Rast vrednosti beleže obe komponente indeksa – komponenta koja se odnosi na usluge (57,7) i komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor (56,7), što ukazuje na snažan rast poslovne aktivnosti u SAD u novembru, uprkos daljem širenju epidemije, za razliku od PMI pokazatelja u EU i UK, koji ukazuju na oštar pad ekomske aktivnosti u novembru, naročito u uslužnom sektoru.

Stopa rasta PCE deflatora u oktobru je iznosila 0,0% u odnosu na prethodni mesec, odnosno 1,2% za poslednju godinu dana (nakon 1,4% na kraju septembra). Bazni PCE indeks, koji isključuje cene hrane i energenata i predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u septembru je takođe bio 0,0%, odnosno 1,4% u odnosu na isti mesec prethodne godine (prethodno 1,6%), ukazujući na to da su inflatori pritisici i dalje vrlo slabi, dok je stopa inflacije daleko ispod ciljanog nivoa FED-a od 2%.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema konačnoj proceni za novembar, imao je vrednost od 76,9, što je u skladu s preliminarnom procenom (77,0) i znatno ispod vrednosti u prethodnom mesecu od 81,8, kada je zabeležen najviši nivo za poslednjih sedam meseci. Snažan pad zabeležen je kod komponente očekivanja (na 70,5, sa 79,2 u oktobru), dok je vrednost komponente koja se odnosi na procenu trenutne situacije blago povećana (na 87,0, sa 85,9). Smanjenje vrednosti ovog pokazatelja ukazuje na to da su nastavak snažnog širenja epidemije i uvođenje ograničavajućih mera, kao i izostanak novog paketa mera fiskalne pomoći, uticali na snažan pad sentimenta kod potrošača u SAD tokom novembra, uprkos smanjenju neizvesnosti oko ishoda izbora u SAD i pozitivnim vestima o novim vakcinama protiv COVID-19.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta BDP, QoQ, druga procena	Q3	33,1%	33,1%	33,1%
Stopa rasta PCE deflatora, YoY	Okt	1,2%	1,2%	1,4%
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Nov	-	57,9	56,3

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica nisu znatnije promenjeni, osim na kraćem roku, gde je zabeležen pad. Na kretanje prinosu tokom nedelje u najvećoj meri uticao je optimizam oko razvoja vakcine, ali i zabrinutost zbog snažnog širenja virusa. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 0,4 b.p., na -0,75%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 0,5 b.p., na -0,59%.

Prema finalnoj proceni za treće tromeseče, stopa rasta BDP-a u Nemačkoj iznosila je 8,5%, što je nešto više od preliminarne procene (8,2%). Oporavak je pre svega vođen rastom privatne potrošnje, investicija u mašine i opremu i izvozom, dok je aktivnost u građevinskom sektoru zabeležila pad, drugo tromeseče zaredom. Promene u zalihamama oduzele su 2 p.p. od stope rasta BDP-a. Na godišnjem nivou, BDP je i dalje niži za 3,9% (prethodno -4,1%).

Kompozitni PMI indeks zone evra, prema preliminarnoj proceni za novembar, smanjen je sa 50,0 na 45,1, što je četvrti uzastopni mesečni pad i najniža vrednost u poslednjih šest meseci. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je sa 46,9 na 41,3, dok je komponenta proizvodnog sektora smanjena sa 54,8 na 53,6. Vrednost kompozitnog indeksa je ispod 50 i ukazuje na to da ekonomska aktivnost u zoni evra beleži pad u novembru, pre svega zbog snažnog pada u uslužnom sektoru kao posledica uvođenja agresivnih mera usmerenih na sprečavanje širenja virusa korona. Povratak u zonu kontrakcije pojačava pritisak na ECB da doneše dodatne mere monetarne politike.

Kompozitni PMI indeks zone evra smanjen je u novembru sa 50,0 na 45,1.

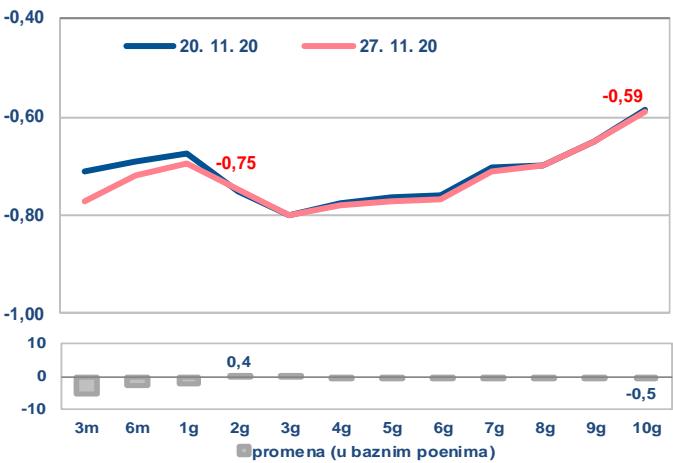
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj smanjen je sa 92,5 u oktobru na 90,7 u novembru (očekivano 90,2), što je drugi uzastopni pad, ukazujući na pad optimizma usled drugog talasa virusa korona i ponovnog uvođenja karantina. Pad je pre svega posledica pogoršanja komponente očekivanja za narednih šest meseci, dok je komponenta indeksa koja se odnosi na procenu trenutne situacije ostala relativno stabilna. Iako se očekuje da negativan uticaj restriktivnih mera na privredu bude manji nego na početku pandemije, podaci ukazuju na to da je dvostruki pad nemačke privrede neizbežan.

U izveštaju sa sastanka ECB-a koji je održan krajem oktobra navodi se usporavanje ekonomije zone evra i pad inflacionih očekivanja. Većina članova smatra da ECB treba da doneše nove mere, u zavisnosti od novih procena stručnih službi ECB-a, razvoja virusa i izgleda za vakcinu. **Na narednom sastanku u decembru tržišni učesnici očekuju nove mere monetarne politike,** pre svega povećanje obima kupovine i produženje važenja programa kvantitativnih olakšica (QE) i još povoljnije uslove kreditiranja banaka.

Pokazatelj ekonomskog sentimenta (ESI) za zonu evra smanjen je u novembru za 3,5 poena, na 87,6 (očekivano 86,0), što je prvo smanjenje vrednosti indeksa od aprila ove godine, kao posledica drugog talasa širenja virusa u Evropi i novih restriktivnih mera. Najveći pad beleži se u uslužnom sektoru, ali pad beleži i proizvodni sektor. Podaci ukazuju na smanjenje ekonomske aktivnosti u četvrtom tromeseću, dok se početkom godine očekuje postepeni oporavak s popuštanjem restriktivnih mera i daljim napretkom oko vakcine.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta BDP, Nemačka, finalno	Q3	8,2%	8,5%	8,2%
IFO indeks poslovne klime, Nemačka	Nov	90,2	90,7	92,5
Kompozitni PMI indeks, zona evra, preliminarno	Nov	45,6	45,1	50,0

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabralih zemalja u razvoju

2.1

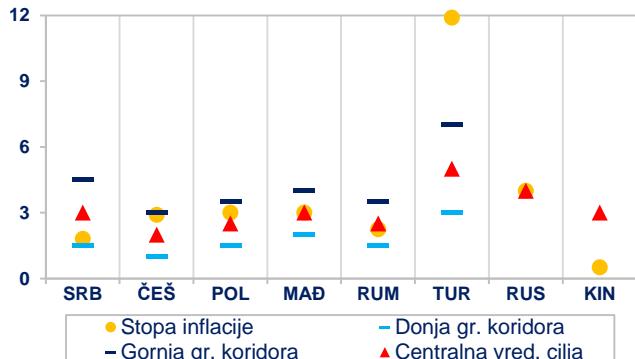
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q4, %)*
Srbija (NBS)	1,25	-0,25	11.6.20	10.12.20	1,25
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7.5.20	17.12.20	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28.5.20	2.12.20	0,10
Madarska (MNB)	0,60	-0,15	21.7.20	15.12.20	0,60
Rumunija (NBR)	1,50	-0,25	5.8.20	n/a	1,50
Turska (CBRT)	15,00	4,75	19.11.20	24.12.20	15,00
Rusija (CBR)	4,25	-1,00	24.7.20	18.12.20	4,25
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *prikazane su projekcije dostupne na osnovu anketa sprovedenih u oktobru (NBS) i novembru (CNB, MNB, CBRT, NBR NBP, CBR).

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

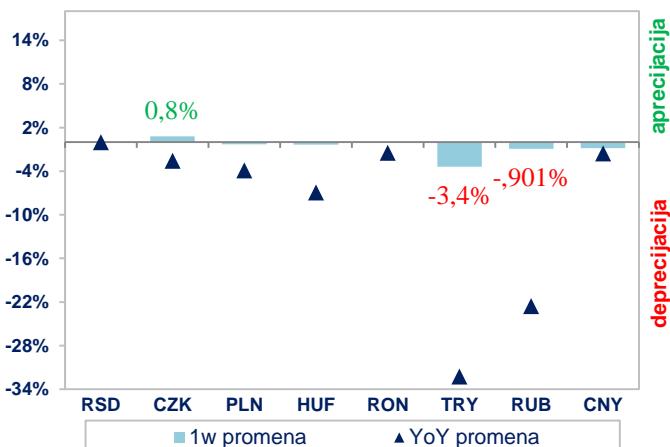
Vlasti u Turskoj su tokom izveštajnog perioda nastavile s reformom ekonomskog tima zemlje, nakon što je početkom novembra predsednik Turske smenio guvernera Centralne banke Turske (CBRT) Murata Ujsala, dok je istovremeno ostavku podneo i ministar finansija Turske. Naime, **donedavni ministar finansija Turske Berat Albajrak** krajem izveštajnog perioda podneo je ostavku i na mesto člana **Upravnog odbora Investicionog fonda Turske (Sovereign wealth fund)**, a **ostavka je uručena još jednom članu ovog fonda**. U skladu sa smenom bivših čelnika turskih institucija, u Turskoj je nastavljena i reforma ekonomске politike zemlje. **CBRT** je u petak **donela odluku o promeni stopa obavezne rezerve** radi dodatnog unapređenja mehanizma transmisije monetarne politike. Naime, predstavnici CBRT-a istakli su da je **stopa obavezne rezerve koja se izdvaja u lirama**, na izvore sredstava ročnosti ispod tri meseca, **povećana sa 4% na 6%**, pri čemu je istovremeno **ukinuto i pravilo** kojim se omogućavalo **izdvajanje manjih iznosa obavezne rezerve za one banke koje su zadovoljavale ciljane nivoje kreditiranja**. Takođe, **stopa obavezne rezerve koja se izdvaja u stranoj valuti**, na izvore sredstava ročnosti ispod godinu dana, **povećana je sa 17% na 19%**. Predstavnici CBRT-a naveli su i da će se **na rezerve izdvojene u domaćoj valuti primenjivati stopa remuneracije od 12%**, pri čemu se procenjuje da će ove **odлуке uticati na povećanje rezervi banaka u lirama za oko 12,3 milijarde lira** (oko 1,6 milijardi dolara), kao i na **povećanje rezervi koje se izdvajaju u stranoj valuti i zlatu u protivvrednosti od oko 5,7 milijardi dolara**.

Tokom izveštajnog perioda **objavljena je stopa rasta BDP-a Hrvatske**, koja je **u trećem tromesečju 2020. godine** bila na nivou od **-10% YoY**, što je iznad nivoa od **-15,4% YoY** iz drugog tromesečja ove godine, ali i dalje duboko u negativnoj zoni.

Objavljena je i **vrednost kompozitnog PMI indeksa u Kini**, koji je **u novembru bio na nivou od 55,7**, što je blago iznad njegovog nivoa iz oktobra (55,3). **PMI indeks proizvodnog sektora povećan je na nivo od 52,1** (najviši nivo od oktobra 2017), dok je **PMI indeks uslužnog sektora dostigao nivo od 56,4** (najviši nivo u poslednjih osam i po godina), što ukazuje na nastavak snažnog oporavka ekonomske aktivnosti u Kini, nakon pada izazvanog pandemijom virusa korona.

2.3

Promena lokalnih valuta izabralih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	3,267	-0,6	33,4
Češka	1,241	5,5	-18,6
Poljska	1,233	5,2	-73,1
Madarska	2,182	4,7	36,6
Rumunija	3,278	0,4	-118,4
Turska	11,960	35,0	-28,0
Rusija	5,825	2,0	-58,5
Kina	3,310	-1,2	12,9

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 4,50%. Ona se kretala u rasponu od 1.788,04 do 1.839,82 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na pad cene zlata tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: jačanje sklonosti investitora ka preuzimanju rizika (*risk-on sentiment*), vest o vakcini koju kompanija AstraZeneca razvija zajedno sa Univerzitetom Oksford, povećano ulaganje u akcije usled opštег optimizma oko više novih vakcina koje će stići pre nego što se očekivalo, **najave da će Dženet Jelen biti zadužena za državne finansije** ukoliko Džo Bajden postane novi predsednik SAD, kao i **odsustvo primene većeg programa fiskalne podrške u SAD** (što utiče na jačanje vrednosti USD i pad vrednosti zlata).

Cena zlata je opala za 4,50% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.788,04 USD/Oz.

Na povremeni rast cene zlata tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: **pad vrednosti dolara**, kao i **zabrinutost zbog globalnog širenja infekcije virusom korona** (rapidni rast broja novozaraženih zabrinjava da je možda i kasno za sveobuhvatnu imunizaciju, jer šira populacija najverovatnije neće imati pristup vakcinama pre sredine 2021).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 7,54% i kretala se u rasponu od 45,18 do 48,13 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na rast cena nafte tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: vest o vakcini koju kompanija AstraZeneca razvija zajedno sa Univerzitetom Oksford, čija je efikasnost nešto manja od drugih vakcina, ali koja je manje zahtevna oko skladištenja i kojoj je dovoljno samo jedno vakcinisanje (a ne dva kao kod drugih vakcina), **pad vrednosti dolara**, **očekivanja da će OPEC produžiti ograničenja** oko proizvodnje nafte po sadašnjim kvotama i nakon 31. decembra, **smanjenje broja aktivnih naftnih bušotina** u SAD, izveštaj o padu zaliha sirove nafte u SAD, kao i **najava mogućeg štrajka norveškog sindikata radnika**.

Cena nafte je porasla za 7,54% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 47,66 USD/bbl.

Na povremeni pad cena nafte tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: **loša zdravstvena situacija u svetu** zbog širenja virusa korona, **očekivanja da masovna vakcinacija teško može imati značajne efekte pre drugog tromesečja 2021. godine** (u uslovima trenutne dinamike: licenciranja, proizvodnje i distribucije vakcina), **zatvaranja delova pojedinih ekonomija**, kao i **prekomerna ponuda nafte** na tržištu. **Venezuela je nastavila s direktnim isporukama nafte za Kinu**, i pored sankcija koje su uvele SAD.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

